

KLOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egy évre ... 240 Leu.
Fél évre ... 120 Leu.
Egy negyed évre ... 60 Leu.
Egy hóra ... 20 Leu.

Hirdetések árszabás szerinti
díjazás mellett vétettek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csaniádi Egyesült Vas-
úti palotájában.

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulevardul Regele Ferdinand I
(János főherceg-ut) 22. szám

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Műszerkezdő: STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 28.

Választás előtt.

Ezrekre megy ama magyar választópolgárok száma, akiknek magyar jelölt hiányában nem lesz módjukban, hogy magyar jelöltekre adják le szavazatukat. Az ország nagy érdekei, amelyekből a romániai magyarság érdekel sem választhatók el, kívánatosnak teszik azonban, hogy a magyar jelölt nélküli magyar szavazók ne nézzék tétlenül, ölbe tett kézzel a választási eredmény kialakulását. Nyilvánvaló, hogy a magyarság politikai érdeklődésének előterében és központjában a kisebbségi jogok kérdése áll, de annál az óriási hatalmat óriási hatású fogva, amelyek az ország közviszonyai ránk magyar kisebbségre is gyakorolnak, szinte kötelességünk, hogy ott, ahol módunkban áll, döntően beledobjuk a választási urnába, ami szavazatainkat is. Ezzel kapcsolatban felmerül tehát a kérdés, mire adja a magyarság szavazatát ott, ahol magyar jelölt nincsen?

Hogy a tulzo irányok uraiomra jutása mit jelent egy ország életében, eléggé megmutatta Magyarország példája, amelyet a szélsőséges irányok csaknem végveszélybe döntöttek. Számtalan esetben pedig bebizonyult, hogy diadal esetén a szélsőséges elemek fölött annak vezetői sem tudtak urrá lenni. A munkához szokott magyarság minden érdeke a rend, a nyugalom, a konszolidáltság. Ebből önkéntelenül következik, hogy a magyarság a saját érdekében cselekszik, ha a polgári pártokat támogatja. Azokat a pártokat, melyekről nyilvánvaló, hogy a normális, a természetes, az ugrások nélküli fejlődésnek hívei. A demagogiai rettenetes pusztítást végzett Európában az utóbbi öt év alatt. A radikálisizmus egy közgazdasági temetővé tette Ausztriát és a pusztulás, az éhhalál országává a nagy Oroszországot. A szélsőséges politika demagógiát le tudják rombolni, amit más föllepített, de a romok fölé új alkotást építeni képtelenek. A radikális népvézerek fel tudják izgítani a népszövedélyt, de felette urrá lenni, azt irányítani nem képesek. A megnagyobbodott Romániának iskolázott államférfiakra van szükség, akik előtt a közrend és állami konszolidáció elengedhetlen életfeltétel.

A felforgató elemek támogatásával csak növelekedni a bizonytalanságot, a zavart, a pusztulást. A magunk pusztulását is. A csatolt részek magyarságának tehát ilyen irányzatokat nem szabad már a saját érdekében sem nyeregbe segítenie. Még akkor sem, ha azok polgári mezben állanak ki a köztudat előtt. Minél előbb lesz rend és tisztaság, annál hamarabb jutunk szabad levegőhöz és ahhoz a nyugalomhoz, amelyre a termelő polgárságnak okvetlenül szüksége van. És minél előbb indul meg a nyugodt termelés an-

nál hamarabb következik be a közviszonyok és ezzel együtt a megélhetés föltételeinek megjavulása. Ez alkalommal ezt mozgassuk elő szavazatainkkal!

Visszautasították a magyar jelölteket.

(Alaki és forma hibák. — Elbocsátott választási elnök.)

CLUJ. A cluji választókerületekben a magyarság, az eredeti tervtől eltérőleg nem állított jelöltet, mert a mai választási névjegyzékek mellett nem lehetett eredményre számítani. Jelenleg Clujon két elfogadott jelölt van: Sokor Aurél dr. a nemzeti párt és Stefanescu a liberális párt jelöltje. Szenátorjelölt eddig csak dr. Isacu Aurél nemzetiségi párti programmal. Gyaluban Bokor Márton református lelkész a magyarság jelöltjét formaokokból visszautasították. Így járt Bánfvihunyadon Sándor József is.

Igy Csíkszeredán egyetlen jelölt Stefanescu Bogdán maradt liberális programmal. Székelyudvarhelyen valamennyi magyar jelöltet visszautasították, így a megyében három jelölt van, Angelescu liberális, Poca János nemzeti párti és dr. György Jakab, aki magyar volt, szintén liberális programmal.

CLUJ. A nemzeti párt jelöltjét közül huszonnégyet utasítottak vissza Erdély területén.

CLUJ. A választások vezetőjére kirendelt magyar vezérő bízottság ma délelőtti ülésén foglalkozott az alaki helyzettel, amely a magyar jelöltek tömeges visszautasítása következtében előállt. Elhatározták, hogy erőlyes tiltakozó kiáltvánnyal fordulnak a magyarországi választóbizottsághoz.

egy kiáltványt tesz közé, amelyben azt a felfogást teszi magáévá, hogy a magyarságnak részt kell vennie a választásokon. Eddig huszonnégy kerületben az összes magyar jelölteket, számszerűen harminchármat utasítottak vissza. A vezérő bizottság azzal a felhívással fordul a magyarsághoz, hogy tartsa meg nyugalmát, a törvény által megkívánt rendet és bízzék abban, hogy bármit is hozzon számunkra a végzet, jogaink érvényesítése nem maradhat el.

TARGUL-MURES. (Marosvásárhely.) Dr. Popescu volt prefektus nemzeti párti programmal jelöltette magát. A jelölést azonban visszautasították azon indoklással, hogy nincsen választójoga.

— De kérem elnök ur, szöjt Popescu — ön jól tudja, hogy képviselő voltam.

— Nagyon sajnálom — felelte az elnök — ezt privatim tudhatom, hivatalosan azonban nem vehetem tudomásul. Dr. Suciú volt prefektust, akit néppárti programmal jelöltek Nyárádszeredán, visszautasították. Ugyancsak Orbán Károlyt, a magyarság mezőbányai jelöltjét a választási elnök visszautasította.

SEPSISZENTGYÖRGY. A magyarság jelöltjét, dr. Ferenczy Ödönét alaki okokból visszautasították. A magyarság ezután Bogdán Artur bankigazgatót jelölte, akit szintén visszautasítottak. A magyarság látva a választási elnök eljárását, elhatározta, hogy nem küld új jelöltet. A sepsiszentgyörgyi kerület egyedül jelöltje Ödön Károly ügyvéd, aki liberális programmal lép fel. (RTL)

Az új olasz kormány.

(A hosszú válság megoldása.)

Erős parlamenti harcok után Bonomi kormányának lemondott. Az olasz király több politikust szólított fel, hogy vállalja el a kormányalakítást, de a feladatot senki sem akarta vállalni. Erre a király ismét Bonomit bízta meg a kabinetalakítással. Bonomi vállalta az újabb kabinetalakítást, meg is alakította a kormányát, de a kamara, amikor Bonomi új kormánya bemutatkozott, óriási többséggel leszavazta és így ismét kormány nélkül állott Olaszország. Az olasz politikai viszonyok annyira ziláltak, hogy a legutóbbi napokig nem akadt politikus, aki elvállalta volna az új kormány megalakításának feladatát. Végül egy Facta nevű képviselő elfogadta a designálást és mára már meg is alakította kormányát. Az új kormányról a római Stefani táviratiügynökség a következő távirati jelentést adta ki:

A király Facta képviselőt bízta meg a kormányalakítással. Facta designált miniszterelnök már a király elé is terjesztette az új kormány tagjainak névsorát. Eszerint miniszterelnök és belügyminiszter Facta, külügyminiszter Schanzer, gyarmatügyi miniszter Ammedola, igazságügy Luigi Rossi pénzügy Bartinin, kincstári ügyek Peano, hadügy Dinscalea, tengerészeti Dejvito, közoktatásügy Anile, közmunkaügy Riccio, földművelésügy Bertini, ipari és kereskedelmi Teofil Rossi, népjóléti és munkügyi della Sbarba, postaügyi Cesaro, felszabadult területek minisztere ideiglenesen Facta. A kormányban a betervezett lista szerint nyolc demokrata, három néppárti, egy gazdapárti, egy reform szocialista és egy jobboldali liberális foglal helyet.

Ausztria gondnokság alatt.

(A népszövetség pénzügyi ellenőrzése.)

BÉCS. Az osztrák lapok sokat foglalkoznak a Reuter iródnak azzal a hivatalos jelentésével, hogy a népszövetség pénzügyi ellenőrzést fog gyakorolni Ausztria felett. A lapok megállapítják, hogy a jelentés félreérthetetlenül kifejezi azt, hogy nemcsak a kölcsön hovaforrását, hanem az egész osztrák pénzügyi gazdálkodás idegen felügyelet alá helyezik. A népszövetség bécsi gondnokságában Csehország is képviseltetné magát. Ha a hírek, amelyet ártatlan, elegendő lenne, hogy Ausztria helyzetét tényleg szánja, akkor talán el lehetne tűrni a gondnokságot, de hogy a megmaradt osztrák állami szuverenitás: olcsón eladják pár száz millió hitelért és Prága Bécs felébeviszi a forrása legyen, az már súlyos megalkotás.

A Polgári Takarékpénztár közgyűlése.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár részvénytársaság tegnap délelőtt tartotta rendes közgyűlését, amelyen igen nagy számmal vettek részt a részvényesek különösen a vidékről. A közgyűlést dr. Keresztes Gyula elnök nyitotta meg, aki megállapította, hogy 84 részvényes jelent meg, akik 254 szavazatot képviselnek. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentéseket, valamint a mérleget előbb magyar, majd német nyelven Stein Zsigmond ügyvezető igazgató olvasta fel. Részletesen ismertette az elmúlt év gazdasági eseményeit és az intézet nagyarányú fejlődését. Az összforgalom 581 millió leit tette ki. A Polgári Takarékpénztár a múlt évben fuzionált az Első Újszentannai Takarékpénztárral, a Perjámosi Kereskedelmi és Iparbankkal, valamint a Perjámosi Első Takarékpénztárral. Ezen egyesülések folytán gazdag vidékek centrumában vette meg lábát a Polgári Takarékpénztár. Ologovaton fiókot létesítettek, amivel a vidéki fiókok száma hétre emelkedett. Ugy az ipari vállalatok, mint a fiókok kielégítően működtek. Az intézet iránti bizalom dokumentáltságra a betétek nagyban emelkedtek és meghaladják a 41 millió leit. A váltókölcsönök tizmillióval emelkedtek. Jótékony és kulturális célokra 80.000 leit költöttek. A tisztviselők fizetését rendezték és a nyugdíj maximumát 6000 leiről 12.000 leire akarják emelni. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság javaslatait, hogy az 1.048.000 lei tiszta nyereségből osztalékként 7, illetve 35 leit fizessenek és a tartalékalap bővítésére 90.000 leit, jótékony célra 25.000 leit fordítsanak. A közgyűlés dr. Szalai Vilmos ügyvéd indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az igazgatóságnak. Weissenburger Nándor vezérigazgatónak és a tisztviselőknek. Alapszabálymódosítások után a közgyűlés véget ért.

Amikor a mozdonyvezető alszik

(Hatalos végül vasúti szerencsétlenség.)

A múlt szombaton Brasovban egy mozdonyvezető vigyázatlansága folytán súlyos kimenetelű vasúti összeütközés történt. A Bucaresti felől jövő gyorsvonat teljes sebességgel bele futott az állomáson veszteglő két mozdonyba. A postakocsi az összeütközés következtében darabokra zúzódott. A kocsiban tartózkodó vasúti alkalmazott szörnyen halt s az utasok közül többen megbeszültek. Az összeütközést az idézte elő, hogy a mozdony előtt lévő szemafor be volt zárva. A mozdonyvezető várt, amíg a szemafort „Szabad”-ra állítják. Miután a beállítás hosszú ideig tartott a mozdonyvezető elaludt. Közben a brasovi gyorsvonatnak jelezték, hogy a vonal szabad, mert azt hitték, hogy a vágányon álló két mozdony már elment. A gyorsvonat nagy sebességgel berobogott az állomásra, ahol a végzetes kimenetelű összeütközés megtörtént.

Arad megyeiek milliós öröksége.

(Az amerikai nagybácsi hagyatéka.)

Két arad megyei ember nagy szerencséséről értesülünk. Az egyik Wiesenbacher Richárd szentmártoni tanító, a másik Wiesenbacher József siriai (világosi) lakos. A két Wiesenbacher-fivér, több millió leit örökölt egyik Amerikába szakadt dúsgazdag rokonuk után. Rájuk a hatalmas örökségnek csak kis hányada száll, mert oldalági rokonai voltak az örökhagyónak, de így is hatalmas összeget fognak kézhez kapni az örökösödési eljárás folytatása után.

Az örökhagyó Domány Károly, a jól ismert, tekintélyes komáromi Domány-familia tagja. Domány Károly annak idején kitamulva a lakatosmesterséget, egész fiatalon kivándorolt Amerikába, hogy szerencsét próbáljon. A fiatal embert a kortalan lehetőségei hazájában nemcsak kénytelenek a szerencse, hanem állandóan hozzá szegődött. Hamarosan boldogult Amerikában, ahol megnősült, házat vásárolt és zománccenygyárat alapított. Domány Károly nem feledkezett meg Komáromi rokonairól, akikkel állandóan levelezett. Több évi házasság után a felesége gyermektelenül halt meg s a férfi hatalmas vagyonával teljesen egyedül maradt. A múlt század 90-es éveiben elfogta a lionvágy. Hazament Komáromba, ahol a rokonok természetesen illő tisztelettel vették körül az amerikai nagybácsit, akinek ekkor már rengeteg vagyona volt. Domány azonban nem maradt Komáromban, a vagyon és munka szeretete visszahúzza Amerikába, ahol tovább dolgozott és megsokszorozta vagyonát.

Amikor kitört a világháború, a komáromi Domány-családnak meg kellett szakítani az összeköttetést az amerikai rokonnal, a kiről évekig semmit sem hallottak. Az általános békekötés után

sem jött róla hír. Csak amikor az amerikai kongresszus ratifikálta a magyar békeszerződést, érkezett értesítés a Magyarországnhoz tartozó Komárom polgármesteréhez, amely szerint 1916-ban 76 éves korában meghalt Newyorkban a komáromi származású Domány Károly, még pedig öröksők nélkül. Az utána maradt vagyon áll egy házból, amelynek értéke ötmillió dollár, továbbá értékpapirokból, három millió dollár készpénzből és egy gyárból, amelynek értékét még nem becsülték fel. Az elhunyt levelezéséből kiderült, hogy Domány egyenes ágbeli rokonai Komáromban laktak s ezért a newyorki hatóság felszólítja őket, hogy a rokonsági kimutatáshoz szükséges okmányokat küldjék be, hogy az óriási vagyont feloszthassák közöttük. Magyar valutában körülbelül ötmillióárd koronára rug a vagyon, amely a Domány-család hét főágára száll. Domány Károly anyjának testvérei szerint. Ezek közé tartozott a nemrég elhunyt Domány János komáromi polgármester, aki után az örökös rész három gyermekét illeti meg.

Apai ágon főörökösként szerepelnek a Farkas, Szabó és Wiesenbacher-családnak, ahol az örökség a gyermekek száma szerint többfelé szakad. Legjobban jár a család egyik fiatal tagja, aki Budapesten hentessegéd. Édesanyja, aki a hét testvér egyike volt, fia születésekor meghalt és így a ráeső hetedrész egészben egyetlen fiát illeti. Az arad megyei Wiesenbacher-fivérek, mint már említettük, oldalági rokonai lévén az amerikai dollár-nagybácsinak, kisebb örökrészhez jutnak, de így bizonyos, hogy a hatalmas vagyonból rájuk eső rész a valurális eltolódások következtében 1-2 millió leire fog rugni.

Alap: a zürichi kurzus

(Az aradi kereskedők csehszlovákiai rendelkezését.)

Az aradi és általában az erdélyi kereskedők az utóbbi másfél év alatt áruszükségletük jelentékeny részét csehszlovákiai gyárakban szereztek be, mert a sokal árfolyama egyenlő volt a leuval és különben is a cseh gyárak produktumai elsőrangúak. Múlt év nyarán is az aradi kereskedők nagy megrendelést tettek a cseh gyárosoknál téli és tavaszi szezoncikkekben. Közben a cseh szokol 150 százalékkal emelkedett a leu árfolyama fölé és emiatt a romániai kereskedők óriási kárt szenvednének, mert pl. a nyolc hónappal ezelőtt száz sokolért vásárolt áruért most 250 leit kellene ki fizetniük és olyan magas árat kellene szabniok a fogyasztóközönséggel szemben, hogy képtelenek volnának áruikat eladni. A cseh gyárosok levélileg köztették az aradi vevőikkel, hogy a megrendelést nem hajlandók stornózní és árengedményt sem adnak. A katasztrofális helyzetből való szabadulás módjait megbeszélése végett vasárnap délelőtt az aradi Kereskedelmi és Iparkamarában összegyűltek az érdekelte kereskedők Winteritz

Jenő elnöklése alatt. A Kamara részéről a kamarai titkárok kíséretében Goldschmidt Sándor, a kereskedelmi osztály elnöke jelent meg. Az értekezlet határozata az, hogy megkéri az aradi Kamarát: indítson mozgalmat, hogy egész Romániában az érdekelte kereskedők a cseh-szlovákiai gyárosok árúit csak úgy vegyék át, ha a megrendelés idejében volt zürichi kurzust vehetik a fizetés alapjául.

Jelölések a megyében.

(Küzdelem a mandátumért.)

Aradvármegye alispáni hivatalához vasárnap délelőtt beérkeztek a többi három kerületből is a jelentések a képviselőjelölésekről. A pancotai kerületben Ardelean Jánost a liberális párt jelölte hivatalosan, Pop C. István nemzeti-párti, Grozav Pétert parasztpárti, Motorca Romulust és Fratilla Jánost független liberális programmal jelölték képviselőnek. A pecicai kerületben Goldis Lászlót nemzetipárti, Apatean Demetert parasztpárti és dr. Novac Aurélt pártokivüli programmal jelölték. A chisineui (kisjenői) kerületben dr. Stefan Vasiliet a liberális párt jelölte hivatalosan, Vlad Sándor ny. ezredes nemzetipárti és Marsieu Pétert Averscu-párti programmal jelölték.

Aradi mizériák.

*
Víz és sár mindenütt.

Idestova Aradon elveszünk és belefukunk a sárba. S ebben nincs különöség a külvárosok és a legbelsőbb belváros között. Mindenütt víz és sár. A főpostára például alig lehet eljutni, mert az aszfaltjárda mélyedései egy-egy sár- és víztócsát képeznek. A kocsiutra pedig érthető okokból szintén nem lehet kitérni. Eleinte a nap próbálkozott meg a rengeteg hőtömegek eltakarításával, majd beleunva a kínlásba kifáradtan a felhők mögé vonult és rábízta a hóolvastás kilátástalan munkáját az esőre. Ennek a munkájában azonban sem volt köszönet, mert csak növelte a maga csapadékával az Aradváros utcáin és terein elterülő víz- és sártengert. A hatóság talán mégis csak inkább segíthetne a bajon, ha nekifogtatna a hó rendszeres eltakarításának. Város-építészeti és helyi szempon- toktól eltekintve sürgősen szükségessé tennék ezt közegészségügyi szempontok is. A hó ugyanis a fertőző bacilusok millióit köti le és terjeszti közöttünk. Ez annyival veszélyesebb, mivel a mostani nedves, ködös időjárás önmagában is elég veszélyes az egészségre. A hatóság tegyen végre valamit és mentsen meg bennünket e bajtól.

Politikai csatározások.

(Magyarországon megalakul a Kossuth-párt.)

BUDAPEST. Az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga tegnap tartotta közgyűlését gróf Teleki Pál elnökletével. A szónokok a destruktív sajtó és a szabadkőművesek ellen mondtak beszédeket. Páloşy Ervin beszédében hangoztatta, hogy a tisztviselők létszámát mindenekelőtt azokkal kell apasztani, akik a szabadkőművesekkel nem szakítottak idejekorán. Wolff Károly felvetette azt a kérdést, hogy kiizzék-e a kufárokat vagy megalkudjanak velük? Nem pogromra lázít ezzel, mondtotta, hanem a keresztény eszméket akarja ébren tartani.

BUDAPEST. A Kossuth-párt tegnap szervezőgyűlést tartott, amelyen huszonegy kerület volt képviselve. Többek között a következő kerületek: Debrecen, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Cegléd, Makó, Berettyóújfalú. Gróf Battányi Tivadar beszédében hangoztatta, hogy itt az idő arra, hogy a párt zászlót bontson. Balla Aladár az eddig elért eredményekről tett jelentést, majd bejelentette, hogy a párt Kossuth halálának évfordulóján március tizenkilencedikén tartja ünnepélyes zászlóbontását.

BUDAPEST. A magyar zsidók egységes pártja tegnap nagygyűlést tartott. A gyűlésen Vázsonyi Vilmos nagy beszédet mondott, amelyben a többek között azt hangoztatta, hogy a zsidóság jogainak visszaszerzéséért, a recepció újból való megvalósításáért, a zsidóság egységeért, a zsidó testvéri szeretetért küzdeni fog törhetlen akarattal és számít arra, hogy ebben a küzdelemben az egész magyar zsidóság kivétel nélkül támogatni fogja.

Mulatságok.

A „Vasárnap” műsoros estélye.

A régi bál esték szolid egyszerűsége elevenedett fel vasárnap este a Fehér Kereszt nagytermében a „Vasárnap” fényes műsoros estélyén. A nagytermet megöltözött előkelő közönség nagy várakozással tekintett az előadás elé. A műsor első száma a katolikus főgimnázium leány- és fiúvendégeinek Pacius: Finn zenéjének és Mendelssohn: Tavasz dalának precíz és kitűnő előadása volt. A hibátlan összejátékért dr. Buja Sándor karmestert illet az elismerés, aki nagy fáradsággal tanította be az énekeszámokat és biztos kézzel dirigált. Ezután Böhm Trióját játszotta hegedűn mély, művészi érzéssel Csernovits Judit. A cellorészét gróf Porcia Lajos adta elő remek technikával, zongorán Kaletzky Vilma játszotta, akit a hangversenyekről jól ismer a közönség. A régi japán cseresznyevirágos hangulata élt azokon a versekben, a melyeket özv. Schlechtja Gusztávné adott elő művészi és Baróczi Árpád fordításában. A felugró társ után Wienawsky Románját játszotta hegedűn Csernovits Judit, Kaletzky Vilma kíséretével. A közönség felkeskenykedve a fiatal művésznőt, aki egy magyar ábrándot játszott ráadásul. Pucher Zoltán orosz népdalokat énekelt a közönség nagy tetszése mellett. Ezután egy felejthetetlen szám következett: hat hisztérika bájosan léptek egy Gavotte-ot. A szűnni nem akaró társra ismét előadták a kedves táncot. Aszlan Margit, Tejlík Izabella, Gábor Margit, Hady Marietta, Kőszegi Róza, Krmarovits Etus, Neumann Mici és Sziklai Emília, a kis táncosnők nagy sikert arattak. A műsor utolsó száma a gimnázium női karától, amely tűzzel, temperamentummal énekelte Krejff: Nászut Hardangerben című szép művét és a Mignon Barcelona dalmóját, majd a vegyeskar népdalokat adott elő. Minden egyes szám után percekig zúgott a társ. A közönség emelkedett hangulatban jöttötte az estét. — Műsor után szólótáncok következtek. A „Reichsvérwaser”-t táncolták: Anyos Elia, Hallgass Margit, Irina Klára, Kiss Márta, Maár Gizella, Sovánka Ilona, Vetrő Márta és Zsikits Erzsébet. Tiroli táncot léptek: Birkenhauer Kató és Saci Kolb Elia és Zsupon Erzsébet. Ezután a román nemzeti táncot mutatták be: Riedl Magda és Schöner Margit. Az olasz nemzeti táncot tüzesen járták: Hackl Aranka és Péterfy Margit. A Pierott és Pierette táncot közvetlenséggel táncolták: Beregszászi Lenke, Hackl Laura és Aranka, Jankovics Ilona, Kremicsek Margit, Mandl Margit, Zombori Piroška és Zsiga Ilona. A magyar táncot Bernáth Ilona Lészay Magdával táncolta oly ügyesen, hogy ismételnök kellett.

A rendezőség valóban értékes munkát végzett. Az estély az idény legsikerültebb estélyei között foglal helyet. Műsor után a fiatalok reggelig táncolt. Ennivalókról és italokról szép urhölgyek és urleányok gondoskodtak. Az estélyen dr. Angel István polgármester, dr. Moldován Silviusz törvényszéki elnök, dr. Lakatos Ottó minorita házfőnök, dr. Wild Endre és még számosan jelentek meg.

— A nyomdászok bálja. Az aradi nyomdászok vasárnap este a Munkás-Orthonban sikerült műsoros mulatságot rendeztek, amely emelkedett hangulatban a reggeli órákig tartott. A műsort a Gutenberg-dalárda nyitotta meg, amely Kovács Gyula karmester vezetésével

„Nem akarjuk elpusztítani a zsidókat.”

(Az Ébredő Magyarok Egyesületének gyűlése.)

BUDAPEST. Az Ébredő Magyarok Egyesülete tegnap a Vigadó nagytermében gyűlést tartott. A gyűlésen több ezren vettek részt. Az első szónok Palócy-Horváth István volt, aki azt mondta, hogy a zsidóságnak és a szabadkőműveseknek a legerősebb fegyvere az, hogy olyan kérdéseket dobnak a köztudatba, amelyek alkalmasak arra, hogy viszályt támasszanak. Ilyenek a királykérdés és a felekezeti béke. Figyelmeztette a megjelenőket, hogy kerüljenek minden széthúzás és gátoltság a destruktív eszmék térhódítását. A királykérdésre vonatkozólag pedig kérte az egybegyűlteket, hogy nyugodjanak meg a kormányzó és az országgyűlés leendő döntésében. Amikor a szónok a kormányzót említette, a résztvevők éljenztek Horthy Miklóst. Prochla Vilmos volt képviselő, egyetemi tanár azt hangoztatta beszédében, hogy az ébredők sokkal jobb izlésűek, semhogy pogromot terveznének. Kijelentette még, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete az ország lelkiismeretének összetartó kapcsát jelenti, mert az egyesület a keresztény magyarok jogait akarja kivívni. Lukacsovich Lajos szerint a most létesített jogvédő iroda azt a célt szolgálja, hogy a külföldön Magyarország hitelét leontsa. Ezután Héjjas Iván levelét olvasák fel, aki kimenette magát távolmaradásáért és a többiek között még azt írta, hogy a harcok megkezdésénél a legelső sorban lesz. Amikor a nemzeti gondolat

vel mialokot adott elő, Steinfeld József hangulatos verseit nagy sikerrel szavalta Demján György. Halmos László általános tetszés mellett adott elő dalokat. Ezután a dalárda precízen adta elő a Tanháuserből a záródok karát. A „Jófiu” című egyfelvonásos bohózatban Szilágyi László, Szilágyi Lászlóné és Demján György ügyesen játszottak. A „Drama” című egyfelvonásos vígjátékban pompásan játszottak Keller Rudolf, Szilágyi László, Szilágyi Lászlóné, Nográdi László és Demján György. Végül a dalárda nagy tetszés mellett adott elő operarészleteket. A műsort reggelig tartó tánc követte.

— Rövid lesz a március 4-iki Balla-ünnepély műsora, hogy annál jobb idő maradjon a táncra. De ha rövid is lesz, annál nívósabb. Művészi táncok, nevelési kupték, zeneszámok és egy bájos egyfelvonásos fogják szórakoztatni a közönséget, mely nagy érdeklődést tanúsít az estély iránt.

Siket-néma gyermekgyilkos.

Az aradi törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta Maris Anna siketnéma parasztleány gyermekgyilkossági ügyét. Maris Annát egy siketnémaintézetbeli tanár segítségével hallgatta ki a bíróság. A néma leány a tolmács útján elmondotta, hogy egy Grigor Juon nevű parasztleánnyal folytatott szerelmi viszonyt, következménye lett. A már későn előhívott születésű az élve született, de már halott csecsemő nyakán gyanus horzsolásokat látott, amiről jelentést is tett felettes hatóságának. A vizsgálat eredményeképpen azután letartóztatták a gyermekgyil-

első alapkövét lerakták, nem ismertek sem reformátust, sem katolikust, sem szabadkirályválasztót, sem legitimistát, csak integritásért küzdő fajt, írta még Héjjas levelében.

Prónay Pál üdvözlő beszéde után Lendvay István titakozott az ellen, hogy a belügyminiszter elrendelte az ébredők plakátjának eltávolítását. Ereky Károly szerint a zsidók megvették azokat a képviselőket, akik most a kereszténység ellen fordultak. A pécsi eset szerinte megmutatta, hogy a magyar becület kidobja az árulókat. Nem akarjuk elpusztítani a zsidókat, mondotta, csak azt akarjuk elérni, hogy a keresztény magyarságot is hagyják élni. Ezután Budavári László volt képviselő beszélt, aki azt mondta, hogy ki kell emlíenie azt, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete az ország egyetlen biztos támasztéka. Ő még vár a választásokig és ha csalódnak, mondotta, akkor ez lesz az utolsó csalódás. Az ébredő magyarokban megvan az erő, hogy az elszántság korbácsával kiverjék az árulókat a magyar hazából. Sokan nem férték be a Vigadó nagytermébe, ezeknek künn külön gyűlést tartottak és ezekhez külön szónokok beszéltek. A gyűlés után diáksapkás fiatal emberek nagy tömegben vonultak fel az utcákon és az Erger-bergett énekeltek. A rendőrség erős készültséggel vonult ki, azonban egész nap sehol sem fordult elő incidens.

kos siketnéma anyát. Maris Anna tagadta, hogy meggyilkolta volna a gyermekét. Az orvosszakértők azt jelentették, hogy a gyermeknek olyan gyenge volt a szervezete, hogy könnyen megtörténhetett az is, hogy a gyermek nem külső erőszak következtében pusztult el. A törvényszék Maris Annát gyermekgyilkosság vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért 4 hónapi fogságra ítélte. A kiszabott büntetést az előzetes vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és Maris Annát ma már szabadlábra is helyezték.

Murkában

a határmegállító bizottság.

A határmegállító bizottság tegnap reggel hat autón indult el a határ felé és tíz órákor érkezett meg a nadlaci-határhoz. A határon lovasbandérium fogadta a bizottságot, melyet a községen végigkísért. A községben mintegy kétezer ember várta a bizottságot lobogókkal. A határmegállító bizottság autói megállás nélkül haladtak végig a községen egészen a határig. A határon a községi jegyző és a községi tanács tagjai fogadták és üdvözölték a bizottságot, amely több ízben átment a magyar határon, majd ismét visszavert román területre. Szemrevételezték a nadlaci (nagylaki) kendergyárat és a vasuti állomást, a melyeket tudvalevőleg Magyarországhoz csatoltak. A bizottság fog dönteni ezeknek a hovatartozandóságáról. Délben a bizottság tagjai visszatértek a községbe, ahol megébedtek és ebéd után folytatták a munkájukat. Este pedig visszatértek Aradra. Ma reggel a bizottság Kisperegre szállott ki.

HIREK.

Margittay Tihamér temetése.

Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Margittay Tihamér festőművész azért, mert félt egy szemoperációtól és mert attól tartott, hogy elvesztheti a látóképességét, öngyilkos lett. A tragikus véget ért kitűnő festőművésznek a magyar főváros díszsírhelyét adományozott a kerepesi-úti temetőben. Margittay temetése tegnap ment végbe a Műcsarnokból, ahol fel volt ravatalozva. A gyászszertartást Ravasz László református püspök végezte. A kormány képviselőjében a temetésen Pekár Gyula kultuszállamtitkár jelent meg. A Nemzeti Szalon, tanítványai és barátai részéről számosan mondottak bucsuzót az elhunyt Margittay koporsója felett.

— Miniszterek Aradon. Vaitoiaru

Arthur tábornok, belügyminiszter és Constantinescu földművelésügyi miniszter ma reggel Brádról Ineu-ra (Borosjenőre) érkeztek, ahol Vaitoiaru belügyminiszter, a liberális párt hivatalos jelöltje megtartotta programbeszédét. Aradról dr. Marcus Mihály prefektus, dr. Demján Aurél főorvos a liberális párt aradi tagozatának elnöke, Rózvány Pál az aradi tagozat alelnöke és dr. Grozda Péter siriai (világosi) közigazdó utaztak a miniszterek elé Ineu-ra, ahonnan ma délben Aradra érkeztek. A miniszterek ma délután hat órákor a nemzeti gyorsvonattal továbbutaztak Bucurestibe.

— A volt pénzügyminiszter vár.

Bucuresti. Titulescu, volt pénzügyminiszter, Románia londoni követé fogadta a pályaudvaron a Lupia tudósítóját, akinek kijelentette, hogy egyelőre mint távoli szemlélő figyeli az ország pénzügyi helyzetét. Hangsúlyozni kívánja, hogy csak egyelőre, mert szent meggyőződése, hogy az idő őt fogja igazolni. (RTI.)

— Az angol királykisasszony eskü.

London. Mary angol királyi hercegnő csütörtökön tartotta esküvőjét egy angol gróffal. Az esküvő napjának reggelére a királyi palotától a Westminster apátság templomáig az utvonalat felkibogozták és az utvonalon a nézők számára emelvényeket állítottak fel. A londoni szállodák tömve vannak idegenekkel, akik a királyi hercegnő esküvőjére érkeztek a fővárosba. Az angol birodalom minden részéből tömegesen érkeztek a nászajándékok a hercegnő részére.

— Egy urasszony halála.

A város jótékony társadalmának egyik lelkes, serény tagja: Kara Gyözőné, Kara Gyöző főgimnáziumi tanár neje hunyt el tegnap éjjel. Az urasszonyt, aki 58 esztendő volt, régóta cukorbeteg volt, amely az elmúlt éjjel győztört vele. Halála városszerte általános részvétet kelt. Halálát férjén kívül, gyermekei: Kara István és Kara Manó, továbbá tisztelői gyászolják. A temetés holnap, kedden délután 4 órákor lesz Bul. General Dragalina (Apponyi körútról.)

— Házasság. Id. Jakabos Miklós és Hunyady Mariska házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Eljegyzés. Birta Imre és Kauzinger Margit Cserméről jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— AAC. ismerkedési teadélutánja március hó 11-én a Fehér Kereszt termében.

— A liberális szenátorjelölt programbeszédje. Az aradi liberális párt hivatalos szenátorjelöltje, Cocias G. Constantin, a szenátus volt alelnöke tegnap tartotta Gájban programbeszédét. A gyűlést a gáji Casa Nationalaban tartották. Demján Aurél dr. megnyitja után Putioiu kerületi előjáró üdvözölte a jelöltet, majd Telecan Milovoj szerb nyelven tartott beszédet. Graciuu lelkész a liberális párt zászlójához való csatlakozásra hívta fel Gáj közönségét és utána Miron Jusztin dr. magyar nyelven mondott beszédet a liberális párt programjáról. Ezután Cocias G. Constantin mondta el programbeszédét. Végül még Moldován János igazgató intézett rövid beszédet a gájiakhoz. A szenátorjelölt innen Ségába ment, ahol meglátogatta az ottani Casa Culturalát.

— Csatlakozó személyforgalom Románia és Magyarország között. Budapest. A MÁV. vezérigazgatósága közli, hogy március elsejével megindul a csatlakozó személyforgalom Romániával, még pedig Biharkeresztosen és Bihar-püspökin keresztül Oradea-marera és viszont Debrecen felé. Nyírábrányon és Ermiályfalván át Sarmar felé és vissza.

— A forgalmi adó befizetése. A pénzügyigazgatóság forgalmiadó osztálya felhívja a forgalmiadót fizető feleket, hogy a legközelebbi befizetésekor vigyék magukkal 1921. szeptember elsejétől kezdve minden hónapról a forgalmiadó befizetését igazoló nyugtákat. Akik ennek a felhívásnak nem tesznek eleget, azoknak a forgalmi adóját a forgalmiadó osztály nem fogja elszámolni.

— Halálozás. Özv. Rosenblüh Mór né vasárnap 82 éves korában meghalt. Az elhunytban Ráskai Miksa édesanyját gyászolja. Temetése hétfőn délután ment végbe nagy részvét mellett.

— Elhunyt lapszerkesztő. Targu-Mures (Marosvásárhely.) Dr. Székely Béla a Székely Napló főszerkesztője ma reggel agyhártyagyulladásban meghalt. Temetése holnap délután lesz.

— Hivatalos órák a rendőrségen. Az aradi államrendőrség a mai naptól kezdve délelőtt 9 órától 1-ig és délután 4 órától 7-ig tartja hivatalos óráit.

— Állásától felmentett defektív. Oplik István garantált defektív, aki az állomásnál teljesített szolgálatot. Popescu garantált főnök a mai napon felmentette állásától.

— Elvesztett színházi ruhák. Péntek este az Aradról Pancotára induló villamoson utazott Weber Ferenc az aradi városi színház tagja s a kiszállásánál vette észre, hogy egyik csomagja, amelyben színházi ruhák voltak, eltűnt. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a csomagot juttassa a városi színház irodájába, mert a megtalálóra nézve a ruhák értéktelenek, viszont őt igen érzékenyen megkárosítja az illető. A csomagban egy világoskék liborté ruha, tülk- és gyöngydivisszel és egy rózsajelmez zöld diszítéssel volt.

— Megjelent a Vidéki Sport legújabb száma, mely részletesen közli a romániai és külföldi sporteseményeket.

— Sorokereskedők figyelmébe! Grossmann Sándornak Timisoara óriási rakomány talp, talpbélés és croupon érkezett, melyek készpénzért a napi áron alul adatkannak el. Bővebb felvilágosítás 226. sz. telefon után.

A posta ragaszkodik a telefon-alapdíjhoz.

(Mivel indokol a postafőigazgatóság?)

Az Aradi Közlöny megírta, hogy az aradi telefonelőfizetők körében meglehetősen visszatetszést keltett az aradi posta főnökének az a rendelkezése, amelylyel a telefonállomások bekapcsolásának alapdíjaként minden előfizetőtől 500 lei befizetését kívánta, dacára annak, hogy minden előfizető még abban az időben, amikor állomásait felszerelték, az akkor érvényben volt díjakat lefizette. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara ebben az ügyben megkereste a Bucurestii főpostafőigazgatóságot, s kérte, hogy a postai tekintsen el az alapdíjak másodszori beszedésétől, vagy legalább is mérsékelje az 500 leies, tehát magas taksát. A posta főigazgatóság ma válaszolt a Kamara átiratára, a kérelmet azonban nem ta-

— Az Ipartestület új elnöke. Az aradi ipartestület ezévi közgyűlést vasárnap délelőtt tartotta meg a városháza dísztermében. A közgyűlés egyetlen tárgya az új elnök megválasztása volt. Olariu Justin alelnök megnyitotta a gyűlést, majd Sófalvi György titkár felolvasta az évi jelentést. Ezután a jelenlévők egyhangú lelkesedéssel Steigerwald Alajost választották meg az ipartestület elnökévé.

— Wölfling Lipót balesete. Bécs. Wölfling Lipót, a volt Lipót Szalvátor főherceg az utcán elcsuszott és kifecamította a lábát, amelyen seb támadt. A volt főherceg sebét inficiálódott és vérmérgezést kapott. Beszállították a bécsi Röluskórházba, ahol 18 beteggel közös kórteremben fekszik.

— Utolsó felhívás a fényüzési adóról. A pénzügyigazgatóság már több ízben felhívta — lapok útján is — a közönség figyelmét, hogy az automobil, motorbicikli, hintók, háttaslovak, cselédszemélyzet és lakásokra vonatkozólag a fényüzési adó szempontjából a törvénynek megfelelő vallomását benyújtsa. Ezuttal utoljára hívja fel a pénzügyigazgatóság azokat, akik a vallomásokat még nem nyújtották be, hogy kötelezettségüknek a legközelebbi időn belül eleget tegyenek, mert ha az ellenőrző közegek szabálytalanságokat fognak tapasztalni, a törvény értelmében szigorúan fognak eljárni.

— Orvosi hír. Dr. Eckstein Béla volt budapesti kórházi orvos, rendelőjét belgyógyászati és urológiai betegek részére str. Searelui (Zoltán utca) 6. szám alatt megnyitotta.

— Lefartóztatott határátlépők. Az aradi államrendőrség Pálfi József és Bercsényi Andor aradi lakosokat határátlépésért letartóztatta.

— Felhívás a kereskedőkhöz. A téparancsnokság felhívja azokat a kereskedőket, akik vas, villamosági felszerelések, mész, téglák, cserép, üveg, vízvezeték és fűtőberendezési cikkek árusításával foglalkoznak, hogy az aradi téparancsnokságnál Piata Mihail Vitaezul (Ferenc-tér) 1. szám alatt március hó 1-én és 2-án délután 4 és 6 óra között jelenjenek meg, hogy felvilágosítást adjanak a VII. hadtest által kért cikkek szállításáról.

— Ismét két ebmarás. Ma délelőtt újabb két kutyamarást jelentettek be a városi orvosi hivatalnál. Takács Ilonát a jobb karján és Bereczki Sándort a lá-

balta teljesíthetőnek. A postának — mondja az igazgatóság — részben azért kell ragaszkodnia a díjak beszedéséhez, mert Magyarország az itt maradt telefonberendezések, vonalak és készülékek árának megtérítését kéri a békeszerződés alapján Romániától, részben pedig azért, mert a háromszorosan felemelt előfizetési díjakkal szemben mindazon anyagok ára, amelyeket a postának a telefonizem fenntartásához nagyobb részt külföldön kell beszereznie és arany frankban fizetnie, 25—30-szorosan emelkedett. Ezek szerint az 500 leies alapdíjat minden előfizetőnek meg kell fizetnie, különben állomásait a rendelet szerint a postafőnökségnek kell kapcsolnia.

bán harapta meg egy kutya. A megmaradt embereket a clujii Pasteur-intézetbe szállították.

— A vállalatok adója. A pénzügyigazgatóság felhívja a pénzügytereket és a többi vállalatokat, hogy a 226.801—922. számú pénzügyminiszeri rendelet értelmében a G. cédulás adóra vonatkozó rendelkezéseknek sürgősen tegyenek eleget. A befizetéseket a megjelenés alkalmával egyszerű nyilatkozat kiállításával kell eszközölni és egyúttal a könyveket is be kell mutatni, amelyekben a befizetések igazolása van bevezetve. Ezek a könyvek az ellenőrzéssel megbízott kincstári megbízottaknak mindenkor rendelkezésükre bocsátandók.

Irodalom és művészet.

Fiatál zeneszók.

(Előadás a Haladásban.)

Melleg hangon kell megemlékeznünk a szombati délutáni Haladás előadásáról, melynek műsorán az Aradon oly előnyösen ismert zongoratanárnő, Ach Margit növendékei mutatkoztak be. Nagy Zoltán titkár üdvözölte a nagyszámban megjelent közönséget, melynek soraiban a köznek sok ismert, agilis munkása volt látható. Händl Magduska volt az első szereplő, aki bájos jelenség volt a pódiumon. Nyugodt zongorajátékáért nagy tapsot kapott. Redermacher Gizli lgyeközöttel szavalt egy Tompa-költeményt, mely után báró Neuman Feri játszotta Behr: Zigeuner-tanz-át. A kis művészjelölt komoly tehetségről tett tanubizonyosságot. Tanulmányi sorrend szerint egy közbeeső konferansz-szám után Kotzander Lisi következett, aki Haydn sonatájával aratót megérdemelt sikert. Kancsur Ilonka egy kedves szavazatai lepje meg a közönséget. Ezután egy komoly technikájú zongoradarab következett. Lesegetzky Valse Chromatique-ja melynek ügyes interpretálójá Zima Jancsi, sok bizonyosságát adta komoly és tehetséges törekvésének. Majd Anyos Blanka lépett a dobogóra és Kis József „Nápolyi emlék”-ét szavaltta el a töle megszokott művészi tökélyvel. Utána Gellért Pál karmester olvasott fel a közönség nagy tetszése mellett egy kedves, romantikus történetet a zene világából. Kotzander Ernő lelket megkapó erőteljességgel, átértett eleven technikai készültséggel és teljes sikerrel játszotta Liszt „Ernani”-ábrándját s egyúttal berejezte a műsort, melynek zár-szavaiban Nagy Zoltán köszöntötte a

növendéket tanárnőjé. Ach Margit, akit a közönség meleg óvációban részesített.

* Az aradi városi színház neti műsora. Kedd d. u. 5 órakor: Faust. (Igen olcsó helyárakkal.) Szerda d. u. 5 órakor: Szerencsetánc. (Igen olcsó helyárakkal.) Csütörtök este 8 órakor: Pillangó-kisasszony, opera-repriz. (C. bérlet.) Péntek: Makrancos hölgy. (A. bérlet.) Shakespeare-est. Szombat: Pillangó kisasszony. (B. bérlet.) Vasárnap d. u.: Az ezüst sirály, László Andor felléptével. Este: Nőemancipáció énekes bohózat. (C. bérlet.) Hétfő: Éva. (A. bérlet.) Pintér Böske vendégfelléptével.

* A színházi iroda hírei. Kedden délután 5 órai kezdéssel Gounod örök-szép zenéjű operája, Faust kerül színre rendkívül mérsékelt helyárakkal a főszerepekben Várady Margit, Halmos Mici, Tióor Lóri, Ocskay Róna, Ladiszlav és Ács. — Szerda délután ugyan csak 5 órai kezdéssel Szerencsetánc a már ismert elsőrangú szereposztásban, egész olcsó helyárakkal. — Pillangó kisasszony. Puccini remekműve hosszabb pihengetés után csütörtök este Várady Margittal a címszerepben felújításra kerül. Szombaton este az operafarsulat megismétli a Pillangó kisasszonyt, a címszerepben Tyron Silyival. — Makrancos hölgy. Shakespeare egyik nagy-sikerű vigjátéka péntek este Könyves Jenő, a kiváló drámai rendező új beállításában kerül színre. — Vasárnap délután Buttykay-Földes kettős operettje első ízben kerül délutáni előadásban színre. — Nőemancipáció. Szigeti József énekes népszínműve vasárnap este szintén kerül.

* Mezey Lajos jutalomjátéka a Modern Kabaréban. Ma este fél kilenc órakor kezdődik az imnapi előadás, a melynek keféleiben imnapi a Modern Kabaré igazgatósága és társulata Mezey Lajosnak a kiváló kómikusnak jutalom-estélyét. Erre az alkalomra válogatott műsorral lepi meg a Kabaré lelkes közönségét. Jegyek korlátozott számban még válthatók a pénztárnál.

* Filharmonikus hangverseny március 1-én a Kultur-palotában Unger Mór tanár vezénylete alatt. Jegyeket Scherhag H. és Fia-cég árusítja.

MOZI. * A mezelen lábú táncosnő. (Páris legszebb asszonya az Apollóban.) Az Apolló tegnap bemutatott filmdrámájában egy új mozicsillag ragyogott fel tüneményes szépségével. Az új mozistar tökéletes szépsége és finom asszonyi vonalai valóban teljes illuziót keltenek a szemlélőben. A dráma, melyben bemutatkozott, megkapó meséjével, de különösen a pazar kiállításával és határos művészi felvételeivel hálás keretet nyújt az új mozistar érvényesüléséhez, akinek plasztikus táncáról különös elismeréssel kell szólnunk. A művészi szenzációt jelentő francia filmet kedden mutatja be utoljára az Apolló.

* Fern Andra Indusdrámában. (Az Uránia filmszenzációja.) Nagy érdeklődéssel fogadta az Uránia publikuma Fern Andra legújabb filmalkotását. Fern Andra szakítva szerepkörével, ábrázoló tehetségének egészen új oldalát csillogtatja a „Safendri” című indusdrámában. Kivánatosan szép és bátor kigyóbüvölő alakjában kerül elénk India misztikus világának forró, titokzatos levegője öleli körül. Tulufőtt drámai akciók kergezik egymást; a néző érdeklődése egy pillanatra sem tud elpihenni s a lenyűgöző mesét még vonzóbbá teszik az egzotikus indiai tájak. A megkapóan szép indusdrámát kedden utoljára vetíti az Uránia.

Salma

az elpusztíthatlan sarok: ¹¹⁹⁸²
cipője részére nélkülözhetetlen

A mai eselések.

Cselédjogadás Aradon.

Cselédhiány voltaképpen ma Aradon nincs, de jobbfele cselédet kapni mégis bajos. Ennek megfelelően az ilyenek aztán rátartiak is. A minap az egyik aradi cselédszerzőnél a következő jelenet játszódott le:

A cseléd ül, a hölgyek körülállják. Megkezdődik az alku, mely bizvást licitálásnak is mondható:

Az első asszony: Adok magának 800 leit.

A második: Én 400-at!

A harmadik 450-et ígér. A leendő szobalány eddig hallgatott a host ő kezdi a vállalatát:

— Van gyerek a háznál? Nincs fölöttük partáj, akinek zongorája van? Nálam vacserálhat minden este a „völegényem”? A vendégeknek-e tisztességes borraivalót? Ad minden második nap kimaradást reggelig? stb.

Mikor aztán a 450 leit ígérő uriaszonytól mindezekre a kérdésekre kedvező választ kapott, elkezd a kis angyal gondolkodni, hogy aztán hirtelen kijelentse:

— Nem megyek magához, mert maga nem tetszik nekem!

Igy és nem másképp. Végre megalkuszik a 400 leit ígérővel és elszegődik hozzá 450 leiert mindenféle egyéb lehető és lehetetlen kikötéssel. A megbeszélte napon aztán várja az uriaszony az új szobalány belépését. Nyolc órákor még nem mutatkozik a láthatáron, de még kilenckor sem, ellenben tizkor a levélhordó egy levelezőlapot hoz a drágától, melyben bejelenti, hogy nem tud beállni, mert — beteg a mamája.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (február 27.):
Dollár 132.—, márka 0'65.—, dinár 1'70.—, szokol 2'40.—
magyar korona 0'21, budapesti kifizetés 5'10.—, bécsi kifizetés 45.—, berlini kifizetés 0'63.—, francia frank 12.—, prágai kifizetés 2'40.—.

Bucuresti kursusok (febr. 27.):
Napoleon d'Or 460, francia frank 11'50, angol font 570, lira 6'26, márka 0'63.—, dollár 130, osztrák korona—, szokol 2'40, magyar korona 0'28, dinár 1'71.—. **Kifizetések:** Páris 11'80, London 575, Berlin 0'61 1/2, Milano 6'50—, Prága 2'35, Newyork 185, Belgrád 1'75.

Zürichi nyitás (febr. 27.): Berlin 231, Newyork 510, Milano 2640, Prága 905, Budapest 72'5, Zágráb 155, Bucuresti —, Varsó 13, Bécs 10, lebélyegzett osztrák korona 9.

Budapesti nyitás (február 27.): Napoleon d'Or 2650, angol font —, dollár 698.—, francia frank —, lengyel márka 18'5, márka

823'5, lira —, osztrák korona 11'12, rubel 51, leu 519'5, szokol 1288, dinár 884.

Zürichi zárlat (febr. 27.): Berlin 225, Newyork 511—, Milano 2670, London —, Páris —, Prága 965, Budapest 72'5, Zágráb 155—, Bucuresti —, Varsó 13, Bécs 10, lebélyegzett osztrák korona 8'5, Amsterdam —.

Budapesti zárlat (február 27.): Napoleon d'Or 2650, dollár 692, márka 323, rubel 50'25, leu 518, szokol 1288, dinár 825, angol font —, francia frank —, osztrák korona 11—, lira —, bécsi kifizetés —, lengyel márka 17'75, svájci frank —, holland forint —.

LEGUJABB

Nagyatádi miniszter leas.

BUDAPEST. A minisztertanács kevés változtatással az eredeti választójogi javaslatot fogadta el. A választójogi rendelet legsürgősebben nyilvánosságra került. Nagyatádi Szabónak az új kormányba való részvételét befejezték tartják. A keresztény párti miniszterek közül Bernolák Nándor és Hegyeshalmi Lajos lemondanak, dr. Vass József kultuszminiszter pedig belép az egységes pártba.

Landru kivégzése.

PÁRIS. A vasárnapi lapok részbenesen foglalkoznak Landrunak, a párisi kékszakállnak a kivégzésével. Azt írják, hogy védőjétől nyugodt, szinte cinkus fiangom bucsuzott el. Utolsó óráiban még tömördelek levelet írt. Utolsó kívánsága az volt, hogy a borbélyval a szakállát és a haját gondosan rendbeszededhesse. Kívánságát teljesítették is és ezután megtörtént a kivégzés. Guillotine-nal fejezték le.

A szerkesztés:

KÁROLY JÓZSEF
föld.

Ha nem akar SPANYOL beteg lenni igyék:
JUNIPERIUST
valódi boróka párlatot
Bistos óvszer megthülés ellen. Kapható egyedül **PAULERDOSPAL** fűszerkereskedő cégnél Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 3. szám. Telefon 350. 782

Veszek **BRILLIANS** köveket, arany és ezüst árukat magas áron. 19017
KUN, ékszerész.

NYILTTÉR.

Az azon rovat alatt közlőteknek nem vállalunk felelősséget.

Johs Limbeck et Fils Arad. Fabrica de costituzuri de metal si intreprindere de incormentari. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-szűlet.

Kara Győző róm. kath. főgimnaziumi tanár és gyermekei: Manol és Pista mely fájdalomtól losujva tudatják, hogy az imádva szeretett hitves, a legjobb édesanya

Kara Győzőné

szül. Palosó Mária,

Áldásos és jótékony életének 58-ik évében, rövid néhány napi szenvedés után folyó évi február hó 26-án esteli 8 órákor öveinek legnagyobb bánatára az Urban oszmdesen elszenderült.

Halálát családján kívül gyászolják rokonai és jóbarátai.

Drága halottunk földi maradványát f. hó 28-án délután 4 órákor temetik el a halottas házból Bul. General Dragalina (Apponyi Albert-körút) 1. sz. a római katólikus anyaszentegyház szertartással szertartást történt beasenteleés után, a helyi belső temetőben lévő családi sírkertünkben.

Boldogult lelki fűdvéert az engesztelő gyász-istentisztelet március hó 23-án, d. e. 10 órákor fog a főtiszteendő Minorita-atyák szentegyházában az egék Urának bemutattni.

Szendörgő porait az örök béke lebegje körül!

Arad, 1922. február hó 27.

Pro hirdetések

Ingatlan.

SAROKHAZ korcsma bolghelyiséggel, berendezéssel eladó Strada General C. Coanda (Borona-utca) 21. 810

SZŐLŐ circa 4 1/2 hold és circa 2 hold Gyorokon kolnákkal és felszereléssel eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 11632

BELVÁROS közelében magánház 2 három szobás lakással istállóval kerttel eladó. Bővebbet Gyulainál, Ipar és Nép bank 730

Ellátás.

IDŐSEBB hölgnél disztingvált idősebb házaspár vagy néhány disztingvált hölgy ellátást nyerhet. Cim a kiadóhivatalban. 760

Különféle.

VASÁRNAP ESTE 1/2-as Apolló előadáson elveszett egy muff. Megtaláló és házhoz szállító 116 jutalmában részesül. Cim: Calca Saguna (Varjassy Lajos-utca) 110. sz. ajtó 1. 814

Petroleum, Karbit, Gépölaj és Bensin kapható: 797

Mann Vilmos cégnél (Kisföld-Érdegy). Telefon szám 15.

INVITATIE.

La 12 Martie a. c. la 10 oare va tina societate Caminul Muncitorilor din Arad adunarea sa generala anuala, pe care membrii acestuia prin aceasta sunt invitati. Prezentarea legitimatii a membrilor este obligativa. Ordine de zi adunare si urmatoare. 1. Constituirea, anume modificarea statutelor pentru inscriere la judecatorie de ocol 2. Raportul presedintelui despre anul 1921 3. Bilantul anului 1921. 4. Raportul comisiei de supraveghere. 5. Dispensele si alegerea comitului nou. 6. Motiuni eventuale

Comitetul a Caminul Muncitorilor.

MEGHIVO.

Az Aradi Munkás Otthon folyó évi március hó 12-én délelőtt 10 órákor a Munkás Otthon nagytérmeben rendez évi közgyűlést tart, melyre az Otthon tagjait ezennel meghívja. A tagsági igazolvány felmutatása kötelező. A közgyűlés napirendje: 1. Alapszabályok alkotása illetve módosítása a járásbírósnál való lajstromozás céljából. 2. Elnöki jelentés 1921. évről. 3. Pénzügyi jelentés 1921. évről. 4. A felügyelő-bizottság jelentése 5. Felmentvények megadása új választmány megválasztása. 6. Esetleges indítványok 808

Az Aradi Munkás Otthon vezetősége

FRANE JOZSEF

aranyműves és ékszerész
ARAD,

Str. Moise Nicoara (Potoffi-u.) 1.

Magánosoknak, ékszerészeknek legfinomabb briliáns és arany ékszerek átállítását vállalja. Mintaszerinti megrendeléseket, ékszormunkákat pontosan és szakértelemmel végez. 538

Tervezéseket,

művezetést, beton és vasbeton munkákat, továbbá építkezéseket, átalakításokat és javításokat vállalja és a T. építő közönség szives megbízásait kéri. 565

Virág Kálmán

épitőmester, Bul Carol I. (Erzsébet-körút) 59

Szöblöltványok,

amerikai alanyvessző

garantált fajtisza kapható:

CASPARI FR.-nél Medgyesen.

Tessék árjegyzéket kérni! 4785

Csodás hatású arcezeplítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Kezreian, ártalmatlan, rögtön szépit. Sweplők, májfoltok, bőrrákák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után meggyűnnek. Az aró rosszása ide hamvas leas. 10641

Dr. Földes és Hehs Araden.

Selyem trickot szövét minden színben kapható **Poach si Szénási** női divat üzletében **ARAD, Str. Emineanu (Deák Ferenc-utca) 8.** 11621

Jön a „VESTA” mely égen és földön a legfényesebben ragyog

511 : 130 = 3.90
2140 : 56 = 37
120

Apró hirdetések.

Levelezés.

"MEPHISTO" jeligére levél van a kiadóban 812

Alkalmazás.

ASZTALOST KERESÜNK ki padlójavítási munkára vállalkozik. Cím a kiadóhivatalban. 100

KERESÜNK lehetőleg azonnali belépésre fiatal vaskereskedő segédet kezdő irodai gyakornokot és egy üzleti szolgát I. Nacht Arad Strada I. Decembrie (Fa-utca) No. 1. 11526

UTAZÓ ki nagyrománia területén a fűszer és gyarmatárú üzletekben bé van vesztve azonnal alkalmazást nyer. Írásbeli ajánlatok Gábor Miklós csokoládé és cukornemű gyárában Str. Pescarului (Thököly Imre-utca) 1. küldendők. 817

INTELLIGENS házvezetőnőt keres magános uriember vidéki városba Ajánlatok "Házvezetőnő" jeligére a kiadónál postahivatalba kéretnek. 11527

KÖNYVELŐKET azonnali belépésre keresünk. Bővebbet Kelet hírlapirodában. 11526

DIVATOS női ruhák készítését jutányosan elvállalom Str. Capitan Ignat (Kapa-utca) 34. 820

FASZAKMA összes ágazataiban jártas volt bank és pénzügyi üzlet tulajdonos megfelelő állást keres. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11631

FŐZŐNŐT keresek. Dr. Kilyényiné Str. Muresesi (Kossuth-utca) 68. 11631

NŐTLEN FIATALEMBER faszakmából magyar és román nyelvismerettel irodai és külső munkákra azonnali belépésre állást kaphat Ajánlat igény írásbeliséssel küldendő Arad I. postafiók 36. 815

PERFEKT főzőnő bejárónőnek ajánlok. Cím a kiadóban. 816

HAT ÉVI irodai gyakorlattal rendelkező hivatalnok azonnali állást keres. Ajánlatokat "Szorgalmas" jeligére a Kelet hírlapirodába kér. 11521

SZAKÁCSNŐ ES SZOBALÉNY felvétetik Str. Andrei Muresanu (Nádor-utca) 3. 822

PERFECT bejáró főzőnő felvétetik Str. Constantin (Batthyány-utca) 32. II. emelet. 824

KERESKEDŐSEGÉD jelenleg géplakatos segéd vasszakmában jártas alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban 822

Vétel és eladás.

NAGY ebéd-szőnyeg, két ruganyos matrac, 1 munkasztal eladó Str. Muresanu (Nádor-utca) 2. I. emelet. 11527

TEJŐS tehén 14 liter tejet ad naponta, eladó Str. General C. Coanda (Borovica-utca) 21. 812

ELADÓ dívány matt hálószoba, Cím: Str. E. Ghiba Biria (Varjasz József-utca) 28. 818

KERESK egy három kerekű motor kerékpárt megvételre. Címeket a kiadóhivatalban. 819

ÜVEGES könyvszekrény fekvő szekrény, stb. eladók Scheffler, Str. Papa George (Ferdinánd-utca) 4. udvarban földszint. Megtekinthető délután 4-6 óráig. 813

ZONGORA hosszú olcsón eladó Strada Trompetei (Trombita-utca) 16a) 809

HAT női lang paplan lepedők párnahuzalok eladók Vasile Stroelescu (Teleky-utca) 24. I. ajtó 8. 11521

ELŐHALAK ma érkeztek Lutwak-cégből. 603

BÖRGARNITURÁS garzonébédli eladó, Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. Szirmai. 11795

KERESZTHUROS előrangú bécsi zongora eladó Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. Szirmai. 11798

AJÁNDÉKTÁROK legelőbb bevezetési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliza-palota.) Antik és modern porcellánok butorok, szobrok, figurák, vázák, festmények, metálok, perzsa szőnyegek, ezüstművek, vésés, eladás, csopordítás és bizományba vétel a legelőnyösebb feltételek mellett. 11691

PIANINOT, zongorát gyönyörűen briliánsokat magas áron veszek. Leveliket "Pianino" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 12021

PATHE book vetítőlámpákhoz villamos árok kaphatók Koch Dánielnél Aradon 761

VASZNAK schifonok és zephirek olcsón szerezhetők be STRASSER divatruházban szemben a Lutheránus-templommal. 403

ÜZLETI KÖNYVEK prima másoló könyvek olcsón kaphatók Knieszer papírkereskedőnél Strada Tudor Vladimirescu (Dobó-utca.) 657

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákért perzsa szmirna argamant-szőnyegekért török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért modern és antik díszlámpákért japán vázákért régi ezüst és arany műalkalmakért, mindennemű műbecsű régiségért Szépművészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortvay-palota. 11911

HASZNALT REZET bármily alakban legmagasabb áron vesz Vuchefich gépműhelye Piata Stefan Cel Mare (Béla-té) 1. az üzletvezetőszéggel szemben 674

TAGAL ÓCSKA KALAPOKAT veszek Str. 29 Decembrie (Hasszinger-utca) 2. ajtószám 2. délelőtti órában meghívásra házhöz is megyek. 698

GYÖNYÖRŰ SZALON GARNITURA olcsón eladó a Szépművészeti Szalonban Ortvay-palota. 12111

Üzletek.

NAGYOBB malmot bérbevételeire keresek. Ajánlatokat "Molnár" címen Wallinger hirdetője továbbít 11631

JÓFORGALMU borbély és fodrász üzlet eladó. Cím a kiadóhivatalban. 823

Cassa de Pastrare Generala din Arad S. P. A. — Aradi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság.

CONVOARE.

Cassa de Pastrare Generala din Arad S. P. A. in S. Maria la carate 10 a. m. in localul propriu Bulevardul Regina Maria No. 5. la va tinea

X-a adunare generala ordinara

la carea invitam cu tot respectul on actionarii

OBIECTE:

- 1. Raportul directiunii si alcomitetului de supraveghere, prezentarea bilanului si a contului final depe anul 1921, si propunerea directiunii cu privire la impartirea veniturilor din anul 1921.
2. Propunere directiunii privitor la urcarea capitalului societar si modificarea statutelor.
3. Alegerea prezidentului insusului, a 10 membri in directiune, alor membrii in comitetul de supraveghere, si 50 membrilor comitetului.
4. Eventuale propuneri.
Actionarii cari doresc sa participe la adunarea generala, sa binevoiasca a depune actiile ori in locul acestora legitimizele de depuneri la casa instituitului pana la 4. Martie a. c.
Arad, la 22. Februarie 1922.

DIRECTIUNE.

Bilant la 31 Decembrie 1921. — Merleg-számila 1921. dec. 31-én.

Table with financial data columns: Activa - Vagyon, Bilant la 31 Decembrie 1921, Merleg-számila 1921. dec. 31-én, Pasiva - Teher. Rows include: Cassa in numerar, La alte banci, Monede straine si deviza, Imprumuturi, Cambii, Debitori in avale, Imprumuturi hipotecare, Imprumuturi industriale, Efecte proprii, Efecte fondului de pensii, Realitatea (edificii), Mobiliar, Capital societar, Fond de reserva general, Fond pentru devalorizarea realitatilor, Fond pentru diferenta de curs, Fondul de pensii al functionarilor, Depuneri in libele de casa, Creditori in cont-curent, Cambii reescontate, Imprumuturi hipoteca concese, Creditor pentru imprumuturi industriale, Dividende neridicate, Interese si provizii anticipate, Dare nesolvata dupa interesese de depuneri, Profit: Nereseg, Transpus din anul trecut, Profit curat din anul curent.

Arad, la 31. Decembrie 1921. — Arad, 1921. december hó 31.

Fargó Rezső, m. p. director executiv — vezérigazgató.

Kirch Mátyás, m. p. sefcontabil — főkönyvvizsgáló.

Directiunea: — A igazgatóság:

Hegyi Albert, m. p. presidente directiunii — igazg. elnök. Dr. Avramescu Vasul, m. p. Brandesz Henrik, m. p. Domán Sándor, m. p. Freud Fülöp, m. p. Keppich Zsigmond, m. p. Kornis Ödön, m. p. Oravetz Miklós, m. p. Dr. Schreiber Vilmos, m. p. Vertán István, m. p. A jelen mérlegot megvizsgálta, helyesnek találta és az igazgatóságnak a nyereség felosztása iránti javaslatához hozzájárul:

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő-bizottság:

Kneffel Lajos, m. p. presidente comit. de supravegh. — fel. biz. elnök. 817
Földeser József, m. p. Kaufmann Lajos, m. p. Meer Armin, m. p. membrii in comit. supravegh. — felügyelő-bizottsági tagok.